

לע"נ ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
לע"נ מרת לאה אלטע הדס ע"ה
בת ר' יעקב הלוי הי"ד

גליון מס' 597

המאמר שבת אורה

אזהרה המורה! העלון מיועד אך
ורק לרציניים שיודעים את
השיבות התפילה, ובשעת התפילה
לא מעיינים בעלון ובשאר דברים.
לעילוי נשמת ר' דב בן ר' מאיר יוסף ז"ל

פינחס

בהשקפה ראשונה

מאמרי השקפה, מוסר והנהגות

כמדומה שכיום לא נשארו לנו מכל אותה התעלות של פעם, אלא אי אלו שרידים. בדורנו אם סך הדמעות של כל בני התורה כולם, בימי "בין המצרים", ימלאו וזו כוס אחת, הרי שזה הרבה. והרי רק לפני כשלושים שנה עוד וכינו לראות יהודים יושבים ובוכים על חורבן בית ה'. אנשים שהיו ואינם. מסופר על נפוליאון, שבטיילו פעם בחצוצות פריז, שמע מאחד הבתים קול בכי ויללה, וכששאל לפרש הדבר סיפרו לו חייליו, ששם יושבים יהודים ובוכים על איזה בית שנשרף להם לפני כאלפיים שנה. שח אז נפוליאון: "סמוך ובטוח אני, שאם עם זה בוכה עדיין על אותו בית, הוא יזכה גם לראות בבנינו מחרש". במשך שנות דור ודמו בימים אלו מעייניהם של יהודים נחלי דמעות על בית מקדשנו, והיום, לדאבונו, יבש מעיין הדמעות וכל ענין האבילות נדמה בעינינו, רח"ל, כמשא כבד: דבר זה אסור ולכאן גם אי אפשר ללכת וכו'... וכמדומה שאצל רבים קיימת תחושת צפיה מתי כבר יגיע מוצאי תשעה באב ויגמרו סוף סוף ימי "בין המצרים"...

(רבי שמשון פינקוס זצ"ל)

סיפר רבי אליהו לופיאן זצ"ל: זכורני בימי נעורי הייתי ילד קטן ונכנסתי בימי המצרים בין י"ז בתמוז לתשעה באב לבית הכנסת הגדול בשעה שתים אחרי חצות היום, מצאתי בית כנסת מלא אנשים יושבים על הארץ ועורכים תיקון חצות. מי היו אלו האנשים, סנדלרים חייטים ונגרים, אנשים פשוטים ידעו שיש לערוך תיקון חצות ולבכות על חורבן בית מקדשנו בשלושת השבועות של בין המצרים. (לב אליהו)

פעם אחת לפני תשעה באב, נישג המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, לאחד מבחורי ישיבת פוניבז', בקפידא גדולה, ואמר לו: "שמעתי עליך שאתה מארגן טיול לבני הישיבה בבין הזמנים", ענה הבחור למשגיח: "קודם כל אני לא מארגן טיול, אני רק משתתף בטיול, ועוד שאין זה טיול לשם טיול, אלא שרוצים אנו להתפלל בקברי הצדיקים, ובין הזמנים, הוא הזמן המתאים לנסוע למקומות אלו, כי באמצע הזמן הענין פריע לסדרי הישיבה". השיב המשגיח רבי יחזקאל זצ"ל לבחור: לא על זה הקפידא שלי, אלא שאנחנו עכשיו באמצע תשעת ימי אבילות, על חורבן בית המקדש, ומה שאתם עושים עכשיו, הרי זה דומה לאחד השרוי ח"ו באמצע ימי אבילות, על פטירת אב או אם, ומתכנן כבר טיול שיעשה לאחר שיקום מימי השבעה, הלא לא כעת הזמן לעסוק בדברים אלו, וצריך להבין שאנחנו כרגע באבילות. (אוהל משה)

בכיותיו ואנחותיו של רבי יעקב מוצפי מ"ל על תרבן בית המקדש וגלות השכינה. תסמר שערות הראש בעלותינו על זכרוננו כיצד ערך סדר "תיקון חצות" על יד הכותל המערבי ובבית הכנסת, בבכי רב ואנחות קורעות לב, וכל המשתתפים התעוררו עד דכדוכה של נפש ממש, ובאו מתוך כך להבין ולדעת פירוש דברי חכמינו ז"ל (תענית ל'): "כל המתאבל על ירושלים וזכה ורואה בבנינה" כי ראינו שהיה כל כולו נשבר ונתרוצץ כאילו עכשיו נחרב הבית על פניו. (ארי עלה מבבל)

בכל דיבורו של החזון איש, רבי אברהם ישעיהו קרליץ זצ"ל, בכל דו שיח שניהל, דאג להשרות רוח נעימה. תמיד היה שרוי בשמחה. גם כשדיבר על נושאים שיפה להם הדמעה. אחד ממקורביו תמה בפניו: היתכן? והשיב כשפניו נהדרות: ירמיהו הנביא חיבר את מגילה איכה. כאשר הוא כתב "בכה תבכה בלילה", אין ספק שהוא בכה הרבה. הוא הויל דמעות על שבר בת עמי. לכאורה יש כאן סתירה, שהיה הנביא כתב זאת ברוח הקודש, ורוח הקודש אינה שורה אלא מתוך שמחה? אלא אפשר לבכות בכי תמרוורים על חורבן בית המקדש ובו זמנית להיות בשמחה! (מעשה איש)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום: "בדין הוא שיטול שכרו" (מדרש רבה). יש מי ששולל את הקנאות בטענה כי היא מביאה למחלוקת. כנגד אלה היה מרן הרב מברסק ר"ז זצ"ל מביא בשם אביו רבי חיים זצ"ל את דברי המדרש שאמר על פנחס "בדין הוא שיטול שכרו" ומבארים: כאשר מעניקים לאדם אות הצטיינות על מעשיו צריך שיהיה האות מסמל את מהות הפעולות שבהן הצטיין. גיבור מלחמה, למשל, יקבל "אות הגבורה", המשכיל — "אות החכמה" וכדומה. לאור זה היה מן הדין שפנחס שהצטיין בקנאותו, יתקשר בשם "קנאי". והנה התורה לא הלכה בדרך זו אלא אדרבה, מכתירה או תו בכתר של שלום כנאמר: "הנני נתן לו את בריתי שלום". פשר הדבר כך הוא: מאחר שקנאותו של פנחס הביאה לכך ש"השיב את חמתי מעל בני ישראל" לכן ראוי הוא באמת ל"הנני נתן לו את בריתי שלום". כי קנאותו היתה פעולה של עשיית שלום. לכך נתכוונו חז"ל בדבריהם, להדגיש כי אכן זהו השכר המגיע לו מידה כנגד מידה. והוסיף על כך רבי יצחק זאב זצ"ל כי יש ללמוד מכאן שמעשה קנאות שנראה בעינינו כ"מחלוקת" — הוא השלום האמיתי (מאליו יובן שהכוונה למעשה קנאות מתוך כוונה שהורה וצורפה לקנא קנאת ה'). כל הבא לשלול את הקנאות בהציגו את עצמו כאוהב שלום, ידע כי "דרך השלום" שהוא נוקט בה כביכול, הינה חורבן לכלל ישראל. יחד עם זאת, כתב רבי ראובן גרוזובסקי זצ"ל בשם רבי חיים מברסק, כי השנאה והמחלוקת עם הרשעים, צריכה להיות כשנאת בעלת הבית לעכברים, שמצטערות על קיומם ולא כחתול הרוצה בקיומם כדי לבערם. (ילקוט לקח טוב)

ובני קרח לא מתו: כתב ה"בן איש חי": כתבו המפרשים, כי הכתוב בא לרמוז שאף על פי שקרח נאבד מן העולם, עם כל זה "בני קרח", הלא הם 'תלמידיו' ההולכים בדרכו, "לא מתו". שבכל דור ודור ימצאו בעלי מחלוקת, והם נקראים "בני קרח", כי הוא כרה בור זה של מחלוקת. (שניים מקרא)

ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו: הגמרא במסכת בבא בתרא (דף עה.) אומרת, ונתת מהודך עליו, זקנים שבאותו הדור אמרו פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה, אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה כלימה. וביאר רבי יצחק מוואליץ בנו של רבי חיים מוואליץ, על פי דברי המדרש, "נוצר תאנה יאכל פריה", זה יהושע בן נון שזכה לגדלותו מחמת שלא מש מתוך האהלה, והזקנים שבאותו הדור כשראו להיכן הגיע יהושע ולהיכן יכלו הם להגיע ולא הגיעו, התמלאו בושה וכלימה והמשיל על כך משל, לאדם עשיר שהגיע לעיירה של אנשים עניים, וביקש למצא אנשים שישתתפו עמו בעסקיו ועל ידי כן ירווחו אף הם, ואנשי העיירה מרוב עצלותם ומרוב גאווה לא התייחסו לדבריו, ורק אדם אחד נענה לעצתו והצטרף אליו וכמובן הצליח והתעשר, לאחר כמה חודשים באו לאותו העיר העשיר הגדול יחד עם אותו אדם שהצטרף לעסקיו, כשראו אותם בני העיירה התביישו מאד מחבריהם, שאל אותם אותו אדם מדוע אתם בושים ממני ואינכם בושים מהעשיר הגדול, הלא עשירותי גדולה משלי עשרת מונים, ענו לו, מהעשיר אין אנו מתביישים, כיון שבלאו הכי לא יכלנו להגיע לעשירות הגדולה, אך למדרגתך ודאי יוכלנו להגיע, וכמו שהצלחת אתה להגיע, אם לא היינו מתעצלים ולא היינו מתגאים, היינו אף אנו משתתפים עם העשיר הגדול והיינו מצליחים כמך. כך גם הזקנים שבאותו הדור אמרו, אמנם לדרגתו של משה לא יכול כל אחד להגיע, מדרגתו של משה היא מתנה מיוחדת מן השמים, אך להגיע למדרגתו של יהושע, יוכלנו אף אנו, ומדוע לא הגענו אליה, כי התעצלנו והתפרגנו, אוי לה לאותה בושה, אוי לה לאותה כלימה. (אוהבי ותרתי)

סיפור מההפטרה

וַיֹּאמֶר קָנָא קָנָא אֶתִּי לַה' אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי עָזְבוּ בְרִיתְךָ. הִיָּה רָגִיל בְּפִי
שֶׁל הַמַּגִּיד רַבִּי שְׁלֹמֹה שְׁבֵדְרוֹן זְצ"ל לְסִפְרָא אֶת הַמַּעֲשֶׂה, אוֹדוֹת הַנְּסִיבוֹת
אֲשֶׁר הֵבִיאוּ אֶת אוֹתָהּ אֵשֶׁה צִדְקִנִּית, מֵרֵת שְׂרָה שְׁנִיר ע"ה, לִיִּסֵּד אֶת
תְּנוּעַת "בֵּית יַעֲקֹב" תְּנוּעָה אֲשֶׁר שִׁנְתָה לַחֲלוּטִין, אֶת פְּנֵי הָעַם הַיְּהוּדִי
לְדוֹרוֹתָיו, רֹאשִׁיתוֹ שֶׁל הַמַּעֲשֶׂה, בִּימֵי מַלְחַמַת הָעוֹלָם הָרִאשׁוֹנָה, אִז
הִיתָה, שְׂרָה שְׁנִיר, אַחַת מִבְּנֵי אֶלְפֵי הַפְּלִיטִים אֲשֶׁר גָּלוּ מִהַעֲיִירָה קִרְאָקָא
שְׁבִגְלִיצְיָה, שְׂרָה שְׁנִיר, הִתְגַּלְגְּלָה לַעִיר וִינָה, וְקִבְּעָה בָּהּ אֶת מוֹשְׁבָּהּ,
הַתְּגוּרָה בְּדִירָה שְׁכוּרָה, בְּאֶחָד מִרְבֻּעֵיהָ שֶׁל הָעִיר, וְהַשְׁתַּיִּיכָה לַקְּהִילָה
מִסּוּיֵימַת אֲשֶׁר הִתְרַכְּזָה סָבִיב בֵּית הַכְּנֶסֶת הַשְּׁכוּנָתִי, בְּאוֹתוֹ בֵּית כְּנֶסֶת
כִּיְהוֹן יְהוּדִי תַלְמִיד חֹכֵם בְּשֵׁם הָרֵב פֶּלֶשׁ, אֲשֶׁר הָיָה מוֹסֵר שִׁיעוּרִים
קְבוּעִים, מִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ, שִׁיעוּרִים אֲשֶׁר נִסּוּבוּ סָבִיב פֶּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ
עַל מַאֲזִינוּתֵי הַקְּבוּעוֹת נִמְנָתָה הֵגֶב שְׁנִיר, אֲשֶׁר מְקַשְׁבֶּה הִיתָה מַעֲזֵרָת
נְשִׁים לְדַבְּרֵי הַמִּרְתָּקִים שֶׁל הָרֵב פֶּלֶשׁ, פֶּה מִפִּי מִרְגְּלִיּוֹת הִיָּה הָרֵב
פֶּלֶשׁ, שִׁיחּוּתֵי כּוֹל מִרְתָּקוֹת הָיוּ, אוֹלָם לֹאחַת מִהֵן נִדְעָה הַשְּׁפָעָה
מִכְרַעַת עַל הַמֶּשֶׁךְ חַיִּיהָ שֶׁל הֵגֶב שְׁנִיר, הִיתָה זוֹ שִׁיחָה אֲשֶׁר נִשָּׂא הָרֵב
פֶּלֶשׁ בַּחֲנוּכָה, וּבִהָיָה הוּא הַתִּיַּחֵס לַעֲזוּבָה הָרֵבָה הַקִּיִּימָת בִּשְׁטַח חֲיִינוֹן
הַבְּנוּת, בְּאוֹתָם יָמִים לֹא הָיוּ בְּנִמְצָא בְּתֵי סֹפֶר, עֹבֵר בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל
הַכְּשֻׁרוֹת, וְכַךְ בִּלְתִּי בְּרִידָה הָיוּ רַבִּים מִן הַהוּרִים שׁוֹלְחִים אֶת בְּנוֹתֵיהֶם
אֶל בְּתֵי הַסֹּפֶר הַכֹּלְלִיִּים הַכִּפְרָנִיִּים, הַמַּעֲנִיקִים חֲיִינוֹן קְלוּקֵל הָעוֹמֵד
בַּסְּתִירָה לְדֶרֶךְ יַעֲקֹב סָבָא, חֲיִינוֹן אֲשֶׁר תּוֹצְאוֹתָיו נִיכְרוּ הֵיטֵב. "הֵיכֵן הֵם
הַחֲשֻׁמוֹנָאִים שְׁבִדוֹרְנוֹ?" זַעַק הָרֵב פֶּלֶשׁ, הֵיכֵן הֵם אֵלּוּ אֲשֶׁר יִרְמּוּ אֶת
הַדָּגֵל וַיִּכְרִיזוּ אֶת הַהִכְרָזָה הַהִיסְטוֹרִית "מִי לַה' אֵלִי"? הוּא שָׂאֵל בְּכָאֵב
וְהֵגֶב שְׁנִיר הַחֲלִיטָה לְסַפֵּק אֶת הַתְּשׁוּבָה, הִיא שְׁמַעָה תּוֹכַחְתּוֹ שֶׁל הָרֵב,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּפֶרֶשֶׁת יִתְרוֹ "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" מִה שְׁמוּעָה שָׁמַע וְכֵן, כּוֹלֵם
שְׁמַעוֹ, בְּרֵם יִתְרוֹ שְׁמַע וְכֵן, רַבִּים הֵם אֲשֶׁר שְׁמַעוּ אֶת דְּבָרָיו שֶׁל הָרֵב
פֶּלֶשׁ, רַבִּים הֵם אֲשֶׁר דְּבָרָיו עוֹרְרוּם וְהִבְיָאוּם לְכַדִּי מַחֲשָׁבָה, אוֹלָם אַחַת
הִיתָה אֲשֶׁר קָמָה וַעֲשֻׁתָּהּ מַעֲשֶׂה, הִיתָה זוֹ כְּאֹמֶר הֵגֶב שְׁנִיר, אֲשֶׁר
בַּעֲקֻבוֹת אוֹתָהּ דִּרְשָׁה, הִנִּיחָה לֹאחַר תְּקוּפַת מַה, עִם שׁוֹבָה לַעִירָה
לְקִרְאָקָא, אֶת הִיסְטוֹרִית עֲלֵיהֶם מוֹשֶׁת עַד הַיּוֹם חֲיִינוֹן שֶׁל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל.
הִיא רִיכּוּז סָבִיבָה קְבוּצַת בְּנוֹת, הָרַעִיפָה עֲלֵיהֶם, טַל תַּחֲיָה, בְּדַמּוֹת
שִׁיעוּרֵי תוֹרָה וְהַשְׁקָפָה נְכוֹנָה, וְאֵט אֵט הַחֲלָה הַמַּגְמָה צוֹבֵרֶת תְּאוּצָה,
נִפְתַּח בֵּית סֹפֶר, וּסְמִינָר, בַּהֲנַחֲלָתָהּ שֶׁל הֵגֶב שְׁנִיר, חֲנִיכּוּתִיָּה נִפְצוּ
בְּכָל קְצוּוֹת הָאָרֶץ, וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידוֹת מִשְׁלֵחַן, כְּאִשֶּׁר שְׁנֵים סְפוּרוֹת לֹאחַר
מִכֵּן נִתֵּן הָיָה כְּבֵר לְמִצּוֹא בְּתֵי חֲיִינוֹן לְבָנוֹת עַל טַהֲרַת הַקּוֹדֶשׁ בְּפוֹלִין
בַּהּוֹנְגְרִיָּה בְּלִיטָא, וּבְכָל הָעוֹלָם כּוֹלּוֹ, זֶהוּ סִיפּוּרָהּ שֶׁל הֵגֶב שְׁנִיר.
הַסִּיפּוּר אֲשֶׁר חֲבִיב הִיָּה עַל הַמַּגִּיד רַבִּי שְׁלֹמֹה זְצ"ל, וּמִרְבָּה הִיָּה לְסִפְרוֹ,
תּוֹךְ שְׁהוּא מוֹסִיף נוֹפֵךְ בְּדַבְרִים וּמַטְעִים: "הִבֵּה נִתָּאֵר לַעֲצֻמָּנוּ כְּאִשֶּׁר
הִגִּיעַ אוֹתוֹ רַב וַיֹּאמֶר, הָרֵב פֶּלֶשׁ, אֵל עוֹלָם הָאֲמָת, מִה הוּא מִצָּא, הֲלֹא
וְדָאֵי הָרָאוּ לוֹ עוֹלָמוֹת עַל גְּבֵי עוֹלָמוֹת, אֲשֶׁר כּוֹלֵם נִזְקָפִים לְזֻכּוֹתָהּ, הָרָאוּ
לוֹ נִשְׁמוֹת רַבּוֹת מִסְּפוּר, אֲשֶׁר הִצְלָתָן נִזְקַפְתָּ לְזֻכּוֹתָהּ לְזֻכּוֹתָהּ? תַּמָּה בּוֹדָאֵי
הָרֵב פֶּלֶשׁ, מִה לִּי וְלִבְתִּי יַעֲקֹב, אוֹלָם בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעֲלָה הִזְכִּירוּ לוֹ אֶת
אוֹתָהּ שִׁיחָה, אֲשֶׁר נִשָּׂא בַּחֲנוּכָה, לְפָנֵי שְׁנֵים רַבּוֹת, וְגִילּוֹ לוֹ, כִּי בַּעֲזֵרַת
הַנְּשִׁים, יִשְׁבָּה בְּאוֹתָהּ עַת, אֵשֶׁה צִדְקִנִּית, אֲשֶׁר הוֹשַׁפְּעָה מִדְּבָרֶיהָ, קָמָה
וְחוֹלְלָה מִכּוּחַם אֶת הַמַּהְפֵּךְ הַכְּבִיר, בְּדִיבּוּרָהּ, אֶתָּה הָרֵב פֶּלֶשׁ, הִצַּתָּ
אֶת אֵשׁ הַקּוֹדֶשׁ בְּלִבָּהּ שֶׁל הֵגֶב שְׁנִיר, הַסְבִּירוּ בְּלִי סֹפֶק לְרֵב פֶּלֶשׁ
בְּשִׁמִּים, וְהִבְהִירוּ כִּי יֵשׁ לוֹ יָד וְחֶלֶק בְּכָל זְכוּיּוֹתֶיהָ הִיָּה ר' שְׁלֹמֹה מִסִּים
(הַגְּדוֹת ר' שְׁלֹמֹה)

ועל הכל...

"פרפראות"

סיפר רבי גדליה אייזנר זצ"ל על בן גילו, וולף שמו. אחד מן החבורה, היה זה, ידיד כהלכה. וולף זה, היה מאלה שלא היה להם כלום ולא היו צריכים כלום. מאלה שכל חיותם מעבודת השי"ת בשמחה. ביום מן הימים כשנפגש עם בני החבורה שהיו מתכנסים להתחזק בתורה ויראת שמים, שח בדעת-ברוחה כי הורחב לו, עבר מדירתו הקטנה אל דירה גדולה ורחבת ידיים - בעלת אור בהיר ואויר צח - ובה מקום למכביר, לא רק לבני המשפחה כי אם גם להתאספות כל בני החבורה. שמחו כולם לשמוע כי יצא מדוחק להרחבה. אלא שהכל תמזה: הרי אין בידו של וולף פרוטה לפרוטה, שמה עלתה בחכתו ירושה או גודל בסכום גדול? דק חסרון אחד יש בדירה זו", המשיך וולף לספר: "אין בה היכן לתלות את המנורה..." עתה הבינו את הבדיחה המרה: אחד שלא היה ביד וולף לשלם את דמי השכירות, הוציא בעל-הבית מדירתו את וולף ואת כל אשר לו אל...רחוב, פשוט כמשמעו, והיא-היא אותה דירה 'גדולה מוארת' ו'מאווררת' - אשר חסרון אחד בה: אין תקרה... (במחיצת ר' גדליה)

"ענין של טעם"

הטעם שאומרים בברכת התורה בלשון הווה "נותן התורה", אפילו שכבר נתנה, לפי שהקב"ה נותן בכל יום לכל אחד ואחד חלקו המגיע ומוכן לפניו, כשיעניין וישריח את עצמו כראוי. (מדר"ל מפרגא)

"מפי כתבם"

מקובל לומר כי על "צניעות" יש לדבר בצניעות. אני יכול לספר על כך כי הייתי באמריקה ושם עשו כנס חיווק לנשים בעניין צניעות וביקשו ממני לדבר באותו יום פגש אותי אחד מגדולי הדור צדיק יסוד עולם, ואמר לי: "שמעתי שאתם הולכים לדבר בענייני צניעות, ומה בכונתכם לדבר?" השבתי לו כי אי אפשר לדבר על פרטים, לכן אדבר באופן כללי...אמר לי אותו גדול: "אם זו כונתך, עדיף שתישאר בבית ואל תדבר כלל. הצניעות - כך אמר לי - היא היסוד של בת ישראל, היסוד של הבית היהודי, ומי שאינה נוהגת בצניעות, מחטיאה את הרבים. אם תדברו באופן כללי, הרי כל אחת מהשומעות תפרש זאת כרצונה ותאמר לעצמה, כי בוודאי צריך לנהוג בצניעות, וכי אנחנו כמו הגויים? האם אנחנו בהמות ברחוב? חס וחלילה. בוודאי שאנחנו צנועות. כך תאמרנה השומעות, כיון שאינן יודעות מהי צניעות". שאלתי אותו: "אם כך, מה עלי לעשות?" ואז הוא סיפר לי מעשה ברבי' בחיידר, שלימד תלמידים לפני גיל בר- מצוה, וברצונו להכניסם אל הקודש פנימה, דיבר איתם על תאוות האכילה, ועל הצורך לחשוב לפני האכילה שאוכלים לשם שמים, וכמה חשוב לדעת כי "זה השולחן אשר לפני ה'" וכו'. בלילה היה בר-מצוה לאחד הילדים, ולפני שהלכו לשמחה אמר להם הרבי'ה: "אתם זוכרים מה שדיברנו היום?" אמר לו אחד התלמידים: "בוודאי שאנחנו זוכרים, הרבי'ה בוודאי התכוון למנה האחרונה, שם צריכים להיזהר מתאוות האכילה..."אם לא מדברים במפורט, כל אחד שומע מה שהוא רוצה לשמוע. גדולי ישראל אשר כלל ישראל נשען עליהם, כתבו בפרטי פרטים, כיצד בת ישראל צריכה ללכת. אבל לאמתו של דבר, הם לא היו צריכים לפרש, כי כל בת ישראל כשרה יודעת היטב מה צנוע ומה לא צנוע, אלא שהיצר הרע היוצר היכן אפשר להחטיא את הרבים, מעוות את השכל. גדולי ישראל נכנסו לעבי הקורה, וכתבו בפרטי פרטים, כי בלי זה תמיד יהיה ליצר הרע מקום להכשיל. (חיי ראובן רבי ראובן קרלינשטיין זצ"ל)

"מקום לשאלה"

שאלה: איך יתכן מי שבידך ברכת המזון לא יוכל לומר בסוף ברכת המזון "הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרובה בבית הזה ועל שולחן זה שאכלנו (נוסח אשכנז) ?
תשובה: האוכל במקום השייך לגוי כיון שאסור לברך גוי (משום "לא תחנם") ובמקומו יאמר "הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרובה בהליכתנו ובישיבתנו עד עולם (ש"ע א"ח קצ"ג ברמ"א ומשנה ברורה כז)

מפתחמי אורייתא

פתגמים, נצנוצי מחשבה, ורעיונות בדרכה של תורה

שורש תיקון המידות הוא סור מרע. (חזון איש),
הגאון מביאה לידי רדיפות כבוד, להשתרר על בני אדם. (אורחות צדיקים)
אל תאמר במה שלא תדע. אדע. פן תחשד במה שתדע. (רבי שלמה אבן גבירול)